# Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2016. gada 14. jūnijā*

Apelācija — Eiropas Parlamenta loceklis — Parlamentārās palīdzības piemaksa — Nepamatotu maksājumu atgūšana — Līdzekļu atgūšana — Parlamenta deputātu nolikuma piemērošanas pasākumi — Tiesību uz aizstāvību ievērošana — Objektivitātes princips — Noilgums — Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 — 78. 81. pants — Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 — 81., 82. un 93. pants — Tiesiskās paļāvības aizsardzības princips — Saprātīgs termiņš

Lieta C-566/14 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2014. gada 6. decembrī iesniedza

***Jean-Charles Marchiani*** , ar dzīvesvietu Tulonā [*Toulon*] (Francija), ko pārstāv *C.-S. Marchiani*, *avocat*,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

otrs lietas dalībnieks –

**Eiropas Parlaments**, ko pārstāv *G. Corstens* un *S. Seyr*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētājs pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Toadere [*C. Toader*], D. Švābi [*D. Šváby*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], M. Safjans [*M. Safjan*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], K. Vajda [*C. Vajda*] un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretāre V. Džakobo-Peironela [*V. Giacobbo-Peyronnel* ], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 8. decembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 19. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

## Spriedums

1 Savā apelācijas sūdzībā *Jean-Charles Marchiani* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2014. gada 10. oktobra spriedumu *Marchiani*/Parlaments (T-479/13, nav publicēts, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2014:866), ar kuru tā noraidīja viņa prasību atcelt Eiropas Parlamenta ģenerālsekretāra 2013. gada 4. jūlija lēmumu par summas EUR 107 694,72 apmērā atgūšanu no apelācijas sūdzības iesniedzēja (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums") un ar to saistīto 2013. gada 5. jūlija paziņojumu par parādu Nr. 2013-807 (turpmāk tekstā – "apstrīdētais paziņojums par parādu").

### Atbilstošās tiesību normas

*Savienības tiesības*

Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012

2 Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.) 78. pantā "Debitoru parādu konstatēšana" ir noteikts:

"1. Debitoru parādu konstatēšana ir akts, ar kuru atbildīgais kredītrīkotājs:

a) pārliecinās par parāda esamību;

b) nosaka vai pārbauda parāda īstumu un apjomu;

c) pārbauda nosacījumus, saskaņā ar kuriem parāds jāatmaksā.

2. Noteikta lieluma gan pašu resursi, kas nodoti Komisijai, gan jebkurš debitoru parāds, kas apzināts kā drošs, kuru nomaksāšanai pienācis termiņš, tiek konstatēti ar iekasēšanas rīkojumu grāmatvedim, un pēc tam nosūta parādzīmi parādniekam – abus šos dokumentus izstrādā atbildīgais kredītrīkotājs.

3. Nepareizi samaksātās summas atgūst.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 210. pantu attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem par debitoru parādu konstatēšanu, tostarp procedūrām un apliecinošajiem dokumentiem, un par kavējuma procentiem."

3 Šīs regulas 79. panta "Atgūšanas pilnvarojums" 1. punktā ir paredzēts:

"Atgūšanas pilnvarojums ir akts, ar kuru atbildīgais kredītrīkotājs, izdodot iekasēšanas rīkojumu, dod norādījumu grāmatvedim atgūt debitoru parādu, ko konstatējis minētais atbildīgais kredītrīkotājs. "

4 Šīs regulas 80. panta "Atgūšanas noteikumi" 1. punktā ir noteikts:

"Grāmatvedis darbojas, pamatojoties uz iekasēšanas rīkojumiem attiecībā uz debitoru parādiem, ko pienācīgi konstatējis atbildīgais kredītrīkotājs. Grāmatvedis visiem spēkiem cenšas nodrošināt, lai Savienība saņemtu savus ieņēmumus, un raugās, lai tiktu aizsargātas tās tiesības.

Grāmatvedis atgūst summas, kompensējot Savienības prasījumus pret parādniekiem ar prasījumiem, kādi savukārt šiem parādniekiem pašiem ir pret Savienību. Šādiem prasījumiem jābūt pamatotiem, noteikta apjoma un ar pienākušu atmaksas termiņu. "

5 Saskaņā ar Regulas Nr. 966/2012 81. panta "Noilguma termiņš" normām:

"1. Neskarot īpašu regulu noteikumus un [Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmuma 2007/436/EK par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu (OV 2007, L 163, 17. lpp.)] piemērošanu, Savienības tiesībām attiecībā pret trešām personām un trešo personu tiesībām attiecībā pret Savienību noilguma termiņš ir pieci gadi.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 210.[a] pantu attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem par noilguma termiņu."

6 Regulas Nr. 966/2012 81. panta 1. punkts ir izteikts tāpat kā 73.a pants Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam (OV 2002, L 248, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2006. gada 13. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 1995/2006 (OV 2006, L 390, 1. lpp.).

Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012

7 Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 par Regulas Nr. 966/2012 piemērošanas noteikumiem (OV 2012, L 362, 1. lpp.) 81. pantā ir paredzēts:

"Lai konstatētu debitoru parādus, atbildīgais kredītrīkotājs pārliecinās, ka:

a) parādprasība ir droša, kas nozīmē, ka uz to neattiecas nekādi nosacījumi;

b) parādprasības summa ir noteikta un ir precīzi izteikta naudas izteiksmē;

c) parādprasības atmaksas termiņš ir pienācis un uz to neattiecas nekāds termiņa pagarinājums;

d) ziņas par parādnieku ir pareizas;

e) atgūstamā summa ir iegrāmatota pareizajā budžeta postenī;

f) apliecinošie dokumenti ir pareizi; un

g) ir ievērots pareizas finanšu pārvaldības princips, jo īpaši attiecībā uz 91. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem. "

8 Atbilstoši šīs Deleģētās regulas 82. panta 1. un 2. punktam:

"1. Debitoru parādus konstatē, pamatojoties uz apliecinošiem dokumentiem, kuri apstiprina Savienības prasījumus.

2. Pirms debitoru parāda konstatēšanas atbildīgais kredītrīkotājs personīgi pārbauda apliecinošos dokumentus vai uz savu atbildību nodrošina šādu pārbaudi."

9 Šīs Deleģētās regulas 93. pantā "Noteikumi par noilguma termiņu" ir paredzēts:

"1. Noilguma termiņš Savienības prasījumiem attiecībā uz trešām personām sākas nākamajā dienā pēc tam, kad beidzies ar 80. panta 3. punkta b) apakšpunktā minēto parādzīmi parādniekam paziņotais termiņš.

Noilguma termiņš trešo personu prasījumiem attiecībā uz Savienību sākas dienā, kad iestājas trešās personas prasījuma atmaksāšanas termiņš atbilstoši attiecīgajām juridiskajām saistībām.

[..]

6. Prasījumus nevar atgūt pēc 1. līdz 5. punktā paredzētā noilguma termiņa beigām. ”

10 Deleģētās regulas Nr. 1268/2012 93. panta 1. punkts atbilst 85.c panta 1. punktam Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulā (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (OV 2002, L 357, 1. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Komisijas 2007. gada 23. aprīļa Regulu (EK, Euratom) Nr. 478/2007, ar ko groza Regulu (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (OV 2007, L 111, 13. lpp.).

Noteikumi par Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām

11 Noteikumu par Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām (turpmāk tekstā – “DIP noteikumi”) redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009. gada 14. jūlijam, 27. panta 3. punktā bija noteikts:

“Ja ģenerālsekretārs pēc apspriešanās ar kvestoriem ir pārliecināts, ka piemaksu summas, kas deputātiem pienākas saskaņā ar šiem noteikumiem, Eiropas Parlamenta deputātiem ir nepamatoti pārskaitītas, viņš dod norādījumus par šo summu atgūšanu no attiecīgā deputāta.”

12 Eiropas Parlamenta Prezidija 2008. gada 19. maija un 9. jūlija lēmuma attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu nolikuma īstenošanas pasākumiem (OV 2009, C 159, 1. lpp.) redakcijā, kas ir spēkā no 2010. gada 21. oktobra (OV 2010, C 283, 9. lpp.) (turpmāk tekstā – “īstenošanas pasākumi”), 68. pantā “Nepamatotu maksājumu atgūšana” ir paredzēts:

“1. Saistībā ar šiem īstenošanas noteikumiem nepareizi izmaksātos līdzekļus atgūst. Ģenerālsekretārs attiecīgajam deputātam sniedz norādījumus par šo summu atmaksu.

2. Visus lēmumus saistībā ar atgūšanu pieņem tā, lai tas netraucētu deputāta pilnvaru īstenošanu un Parlamenta darbību, tāpēc attiecīgo deputātu vispirms uzklausa ģenerālsekretārs.

3. Šo pantu piemēro arī bijušajiem deputātiem un trešajām personām.”

13 Minēto īstenošanas pasākumu III sadaļā “Vispārēji un nobeiguma noteikumi” ir ietverta 4. nodaļa par “Nobeiguma noteikumiem”. Šīs 4. nodaļas 72. pantā “Apelācija [Sūdzība]” ir noteikts:

“1. Deputāts, kurš uzskata, ka kompetentais dienests attiecībā uz viņu šos īstenošanas noteikumus nepareizi piemērojis, var rakstveidā iesniegt sūdzību ģenerālsekretāram.

Ģenerālsekretāra pieņemtajā lēmumā par izskatīto sūdzību norāda tā pamatojumu.

2. Deputāts, kurš nepiekrīt ģenerālsekretāra lēmumam, divu mēnešu laikā pēc ģenerālsekretāra lēmuma paziņošanas var pieprasīt šo jautājumu nodot kvestoriem, kuri pieņem lēmumu pēc apspriešanās ar ģenerālsekretāru.

3. Ja kāda sūdzību procedūras puse nepiekrīt kvestoru pieņemtajam lēmumam, tā divu mēnešu laikā pēc attiecīgā lēmuma paziņošanas var pieprasīt šo jautājumu nodot Prezidijam, kas pieņem galīgo lēmumu.

4. Šo pantu piemēro arī deputāta pilnvaru pārņēmējam, kā arī bijušajiem deputātiem un viņu pilnvaru pārņēmējiem.”

14 Īstenošanas pasākumu 74. pantā ir noteikts:

"Atbilstoši IV sadaļā paredzētajiem pārejas noteikumiem DIP noteikumi zaudē spēku dienā, kad stājas spēkā Nolikums."

**Tiesvedības priekšvēsture**

15 *J.-C. Marchiani* bija Parlamenta deputāts no 1999. gada 20. jūlija līdz 2004. gada 19. jūnijam. Laikā no 2001. gada līdz 2004. gadam viņš izmantoja deputātu palīgu *T*. k-dzes un *T*. k-ga pakalpojumus, kā arī no 2002. gada līdz 2004. gadam arī *B*. k-dzes pakalpojumus. 2004. gada 30. septembrī *tribunal de grande instance de Paris* [Parīzes apgabaltiesas] (Francija) izmeklēšanas tiesnesis informēja Parlamenta priekšsēdētāju, ka pienākumiem, kurus no 2001. gada līdz 2004. gadam veica *T*. k-dze un *T*.-kgs, varētu nebūt faktiskas saiknes ar deputāta palīga uzdevumiem.

16 Pēc sacīkstes procedūras un konsultēšanās ar kvestoriem 2009. gada 14. janvārī Parlamenta ģenerālsekretārs (turpmāk tekstā – "ģenerālsekretārs") 2009. gada 4. marta lēmumā konstatēja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējam saskaņā ar DIP noteikumu 14. pantu ir nepamatoti izmaksāta summa EUR 148 160,27 apmērā, un lūdza Parlamenta kredītrīkotājam veikt vajadzīgos pasākumus šīs summas atgūšanai.

17 Tajā pašā dienā Parlamenta kredītrīkotājs nosūtīja apelācijas sūdzības iesniedzējam paziņojumu par parādu, prasot atlīdzināt EUR 148 160,27.

18 2009. gada 14. augustā Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) pēc tam, kad 2008. gada 21. oktobrī ģenerālsekretārs tam bija iesniedzis lietas materiālus par attiecīgajiem pārkāpumiem, paziņoja Parlamentam un apelācijas sūdzības iesniedzējam par izmeklēšanas uzsākšanu.

19 Pēc tam, kad 2011. gada 6. jūlijā *OLAF* bija pabeidzis apelācijas sūdzības iesniedzēja izmeklēšanu un uzklausīšanu, tas 2011. gada 14. oktobrī iesniedza Parlamentam izmeklēšanas gala ziņojuma (turpmāk tekstā – "*OLAF* ziņojums") kopiju. Pēdējais minētais secināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējam ir nepamatoti izmaksāta piemaksa par *T*. k-dzes, *T*. k-ga un *B*. k-dzes veiktajām funkcijām, un ierosināja Parlamentam veikt vajadzīgos pasākumus izmaksāto summu atgūšanai. 2011. gada 25. oktobrī *OLAF* paziņoja apelācijas sūdzības iesniedzējam par izmeklēšanas pabeigšanu.

20 Pamatojoties uz *OLAF* ziņojumu, 2013. gada 28. maijā ģenerālsekretārs, piemērojot DIP noteikumu 27. panta 3. punktu, informēja apelācijas sūdzības iesniedzēju par savu nodomu atgūt visas summas, ko Parlaments bija pārskaitījis saistībā ar *T*. k-dzes, *T*. k-ga un *B*. k-dzes darbību, un aicināja viņu šajā ziņā iesniegt savus apsvērumus.

21 2013. gada 25. jūnija uzklausīšanā ģenerālsekretārs uzklausīja apelācijas sūdzības iesniedzēju. 2013. gada 27. jūnijā apelācijas sūdzības iesniedzējs nosūtīja ģenerālsekretāram uzklausīšanas protokolu. Ģenerālsekretārs konsultējās ar kvestoriem 2013. gada 2. jūlijā.

22 Ģenerālsekretārs apstrīdētajā lēmumā konstatēja, ka, lai gan 2009. gada 4. marta lēmumā bija paredzēts atgūt summu EUR 148 160,27 apmērā, apelācijas sūdzības iesniedzējam ir tikusi nepamatoti pārskaitīta papildu summa EUR 107 694,72 apmērā, un lūdza Parlamenta kredītrīkotāju veikt vajadzīgos pasākumus pēdējās minētās summas atgūšanai. Būtībā ģenerālsekretārs uzskatīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs nebija sniedzis pierādījumus, ar kuru palīdzību varētu pierādīt, ka *T*. k-dze, *T*. k-gs un *B*. k-dze bija pildījuši deputāta palīga pienākumus.

23 Konstatējot, ka kopējā summa, kas tika pārskaitīta kā parlamentārās palīdzības piemaksas, bija EUR 255 854,99, uz kuras vienu daļu attiecās 2009. gada 4. marta lēmums, apstrīdētajā lēmumā tika noteikts, ka papildu summa EUR 107 694,72 apmērā neatbilst DIP noteikumiem un tā ir jāatgūst. 2013. gada 5. jūlijā Parlamenta kredītrīkotājs izdeva apstrīdēto paziņojumu par parādu, nosakot atgūt EUR 107 694,72 līdz 2013. gada 31. augustam.

**Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums**

24 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2013. gada 3. septembrī, apelācijas sūdzības iesniedzējs cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un apstrīdēto paziņojumu par parādu.

25 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda piecus pamatus, kuri balstās, pirmkārt, uz īstenošanas pasākumos paredzētās procedūras pārkāpumu, kā arī sacīkstes principa un tiesību uz aizstāvību ievērošanas pārkāpumu, otrkārt, uz DIP noteikumu kļūdainu piemērošanu, treškārt, uz kļūdu pierādījumu izvērtēšanā, ceturtkārt, uz ģenerālsekretāra neatkarības trūkumu un visbeidzot, piektkārt, uz noilguma iestāšanos attiecībā uz tām summām, kuru atgūšana nav tikusi prasīta. Uzskatot, ka aplūkotās summas jau bija noilgušas un ka apstrīdētā paziņojuma par parādu parakstītājs nevar pierādīt, ka viņš ir kredītrīkotājs, apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdza Vispārējo tiesu atcelt arī šo paziņojumu.

26 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa, nelemjot par iebildumu par prettiesiskumu, kuru iesniedza Parlaments, noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzēja prasību pēc būtības.

**Lietas dalībnieku prasījumi apelācijas tiesvedībā**

27 *J.-C. Marchiani* lūdz Tiesai atcelt pārsūdzēto spriedumu.

28 Parlaments lūdz Tiesai:

— noraidīt apelācijas sūdzību un

— piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

**Par apelācijas sūdzību**

29 Pamatojot savu apelācijas sūdzību, apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirza piecus pamatus.

30 Galvenokārt Parlaments uzskata, ka apelācijas sūdzība nav pieņemama kopumā. Pakārtoti Parlaments norāda, ka apelācijas sūdzības pamatojumam izvirzītie pamati ir jānoraida kā daļēji nepieņemami un daļēji nepamatoti.

*Par apelācijas sūdzības pieņemamību kopumā*

31 Parlaments norāda, ka apelācijas sūdzība ir nepieņemama kopumā tādēļ, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā tikai atkārto tos pamatus un argumentus, kurus tas jau norādīja Vispārējā tiesā, neformulējot argumentāciju, kura konkrēti attiektos uz pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas norādīto pamatojumu.

32 Šajā ziņā tomēr jākonstatē, ka Parlamenta argumentācija ir formulēta vispārēji un to nekādā veidā neietekmē apelācijas sūdzības iesniedzēja viņa apelācijas sūdzībā izklāstītā argumentācijas precīzā analīze.

33 Šādos apstākļos iebilde par nepieņemamību ir jānoraida, jo tā ir vērsta pret apelācijas sūdzību kopumā.

34 To ņemot vērā, iepriekšējā punktā konstatētais nekādā veidā neietekmē konkrētu pamatu pieņemamību, tos aplūkojot atsevišķi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 11. jūlijs, Francija/Komisija, C-601/11 P, EU:C:2013:465, 70., 71. un 73. punkts).

*Par pirmo pamatu*

Lietas dalībnieku argumenti

35 Ar savu pirmo pamatu, kuram ir sešas daļas, apelācijas sūdzības iesniedzējs būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, piemērojot īstenošanas pasākumus, ar ko pārsūdzētajā spriedumā tika radīts pretrunīgs pamatojums un neievērotas tiesības uz aizstāvību.

36 Parlaments iebilst, ka pirmā pamata pirmā, piektā un sestā daļa nav pieņemamas, jo ar šīm daļām apelācijas sūdzības iesniedzējs tikai pārņem, konkrēti nekritizējot Vispārējās tiesas pamatojumu pārsūdzētajā spriedumā, tajā iesniegtos argumentus. Pārējā daļā šis pamats esot daļēji nepieņemams un daļēji nepamatots.

Tiesas vērtējums

37 Attiecībā uz pirmā pamata pirmās, piektās un sestās daļas nepieņemamību, ko apgalvo Parlaments, jāatgādina, ka, ja viens no lietas dalībniekiem apstrīd Vispārējās tiesas veikto Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu, apelācijas procesā var no jauna izskatīt pirmajā instancē pārbaudītos tiesību jautājumus. Faktiski, ja viens no lietas dalībniekiem nevarētu šādā veidā pamatot savu apelāciju ar pamatiem un argumentiem, kas jau izmantoti Vispārējā tiesā, minētā apelācijas tiesvedība daļēji zaudētu savu jēgu (it īpaši skat. spriedumu, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 116. punkts).

38 Šajā lietā, lai gan patiešām argumentācijas konkrētas daļas, kuras apelācijas sūdzības iesniedzējs izklāstījis saistībā ar pirmo pamatu, nav pietiekami precīzas, tomēr no apelācijas sūdzības skaidri izriet, ka šī pamata pirmajā, piektajā un sestajā daļā izklāstīto argumentu mērķis ir pierādīt, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, piemērojot īstenošanas pasākumus, un tā nav ievērojusi apelācijas sūdzības iesniedzēja tiesības uz aizstāvību. Līdz ar to šīs daļas ir pieņemamas.

39 Sava pirmā pamata pirmajā daļā apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā īstenošanas pasākumu 68. panta 3. punktu, kurā ir precizēts, ka šī norma ir piemērojama arī bijušajiem deputātiem un trešajām personām, nospriežot, ka šie īstenošanas pasākumi nav piemērojami atgūšanas procedūrai, kas ir uzsākta pret apelācijas sūdzības iesniedzēju, lai gan nav strīda par to, ka šis pēdējais minētais ir bijušais deputāts.

40 Šajā ziņā no īstenošanas pasākumu 68. panta 1. punkta izriet, ka "[jebkurus] nepareizi izmaksātos līdzekļus atgūst". Šajā punktā tādējādi ir precizēta minētā 68. panta piemērošanas joma, to sašaurinot līdz to summu atgūšanai, kas izmaksātas atbilstoši šim īstenošanas pasākumam. Taču nav strīda par to, ka šajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzējam summas tika izmaksātas, piemērojot DIP noteikumus, nevis īstenošanas pasākumus, kuri stājās spēkā pēc strīdīgajām izmaksām. Līdz ar to, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 27. un 28. punktā noteica, ka īstenošanas pasākumu 68. pants šajā lietā nav piemērojams, un apstāklim, ka šajā normā ir atsauce uz bijušajiem deputātiem, nav nozīmes šajā ziņā.

41 Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar īstenošanas pasākumu 72. panta 1., 3. un 4. punktu šīs normas mērķis ir ieviest sūdzību procedūru, kas ļautu ģenerālsekretāram izskatīt deputātu un bijušo deputātu, kā arī to tiesību pārņēmēju iesniegtos iebildumus saistībā ar pareizu minēto pasākumu piemērošanu attiecībā uz viņiem. Taču, ciktāl Vispārējā tiesa pareizi nosprieda, ka nepamatotu maksājumu atgūšanas procedūra, kas uzsākta pret apelācijas sūdzības iesniedzēju, nebija pamatota ar īstenošanas pasākumu 68. pantu, jāuzskata, ka neviens apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildums par šīs procedūras norisi nav uzskatāms par sūdzību šī 72. panta izpratnē.

42 Līdz ar to Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 27., 28. un 31. punktā nospriežot, ka īstenošanas pasākumi nav piemērojami parādu atgūšanas procedūrā, kas tiek aplūkota šajā lietā.

43 Šādos apstākļos tāpat jānoraida šī pamata piektā daļa, kas balstīta uz Vispārējās tiesas pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka apstrīdēto lēmumu varēja pieņemt, pamatojoties uz Regulas Nr. 966/2012 78.–80. pantu, lai gan procedūrai par nepamatotu maksājumu atgūšanu pret bijušo deputātu bija jāpiemēro vienīgi īstenošanas pasākumi .

44 Faktiski tikai tas, ka Regulas Nr. 966/2012 78.–80. pants neietver noteikumus tieši par procedūru saistībā ar parādu atgūšanu no Eiropas deputātiem, bet tie ir par Savienības parādu konstatēšanu, kā norādīja arī Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 31. punktā, nepadara īstenošanas pasākumus par piemērojamiem pretēji to materiālai piemērošanas jomai.

45 Tātad pirmā pamata pirmā un piektā daļa ir jānoraida.

46 Runājot par pirmā pamata otro un ceturto daļu, kuras ir par pārsūdzētā sprieduma iespējami pretrunīgo pamatojumu attiecībā uz īstenošanas pasākumu 68. panta, kā arī DIP noteikumu piemērojamību šajā lietā, jākonstatē, ka tās balstās uz kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju.

47 Faktiski, pirmkārt, Vispārējā tiesa pēc tam, kad tā pārsūdzētā sprieduma 27. un 28. pantā norādīja, ka īstenošanas pasākumi nav piemērojami pret apelācijas sūdzības iesniedzēju uzsāktajā procedūrā, šī sprieduma 29. punktā skaidri norādīja, ka tā izskatīs prasītāja argumentus par kļūdainu īstenošanas pasākumu 68. un 72. panta piemērošanu "neatkarīgi no jautājuma, vai nepamatoti iekasēto summu atmaksai būtu jānotiek, pamatojoties uz īstenošanas pasākumiem" un "pieņemot, ka īstenošanas pasākumi bija piemērojami". No tā izriet, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā nav sniegusi pretrunīgu pamatojumu attiecībā uz to, vai šajā lietā ir piemērojams minētais 68. pants, ciktāl tā pakārtoti ir pārbaudījusi faktu par īstenošanas pasākumu neievērošanu.

48 Otrkārt, no pārsūdzētā sprieduma izriet, ka Vispārējā tiesa minētā sprieduma 27. punktā ir konstatējusi, ka, lai gan minēto summu izmaksa, kas notika laikā no 2001. līdz 2004. gadam, tika veikta, pamatojoties uz DIP noteikumiem, tie tika atcelti, kā to ir izklāstījusi Vispārējā tiesa šī paša sprieduma 30. punktā, datumā, kad spēkā stājās Eiropas Parlamenta 2005. gada 28. septembra Lēmums 2005/684/EK, Euratom, ar ko pieņem Eiropas Parlamenta deputātu nolikumu (OV 2005, L 262, 1. lpp.). Šādos apstākļos Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 31. punktā pareizi uzskatīja, savā spriedumā nepieļaujot nekādas pretrunas šajā ziņā, ka nepamatoti izmaksāto summu atgūšanas procedūra, saistībā ar kuru tika pieņemts strīdīgais 2013. gada lēmums, nevarēja būt balstīta uz DIP noteikumiem.

49 Turklāt, tā kā Vispārējā tiesa pareizi – kā tas izriet no šī sprieduma 40.–44. punkta – nosprieda, ka īstenošanas pasākumi nebija piemērojami šajā lietā, tāpat jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja pirmā pamata trešā un ceturtā daļa, tā kā tās balstās uz nepareizu minēto īstenošanas pasākumu 68. un 72. panta mijiedarbības interpretāciju, kā arī uz 2013. gada 27. jūnija vēstules satura sagrozīšanu, kas pēc apelācijas sūdzības iesniedzēja viedokļa bija jāuzskata par sūdzību minētā 72. panta izpratnē, ir vērstas pret pārsūdzētajā spriedumā ietverto lieko pamatojumu un, piemērojot

Tiesas pastāvīgo judikatūru, tas izraisa šī sprieduma atcelšanu (skat. spriedumus, 2011. gada 21. decembris, Francija/*People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 79. punkts, un 2014. gada 13. februāris, Ungārija/Komisija, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 82. punkts).

50 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, pirmā pamata otrā, trešā un ceturtā daļa ir jānoraida.

51 Visbeidzot, kas attiecas uz šī pamata sesto daļu par Vispārējās tiesas pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā tās veiktajā vērtējumā par to, ka Parlaments, iespējams, nav ievērojis apelācijas sūdzības iesniedzēja tiesības uz aizstāvību, jāatgādina, ka princips par tiesību uz aizstāvību ievērošanu jebkurā procedūrā, kas uzsākta pret kādu personu un kuras iznākumā var tikt pieņemts nelabvēlīgs akts, ir Savienības tiesību vispārējais princips, kurš jāpiemēro pat tad, ja šajā jomā trūkst konkrēta tiesiskā regulējuma. Šis princips noteic, ka tādu lēmumu adresātiem, ar ko būtiski tiek ietekmētas viņu intereses, ir jādod iespēja atbilstoši darīt zināmu savu viedokli par strīdīgā lēmuma pamatojumā pret tiem izvirzītajiem nelabvēlīgajiem faktiem (šajā ziņā skat. spriedumus, 1992. gada 12. februāris, Nīderlande u.c./Komisija, C-48/90 un C-66/90, EU:C:1992:63, 44. un 45. punkts; 1996. gada 24. oktobris, Komisija/*Lisrestal* u.c., C-32/95 P, EU:C:1996:402, 30. punkts, kā arī 2005. gada 9. jūnijs, Spānija/Komisija, C-287/02, EU:C:2005:368, 37. punkts).

52 Ar šo daļu apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 37. punktā ir kļūdaini uzskatījusi, ka tas, ka viņa 2013. gada 27. jūnija vēstule netika paziņota kvestoriem, nav nekādi kaitējis viņa tiesībām uz aizstāvību, jo šie kvestori ir snieguši savu atzinumu, nezinot apelācijas sūdzības iesniedzēja nostāju.

53 Šajā ziņā no pārsūdzētā sprieduma 32.–39. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa ir izskatījusi, vai, nepastāvot Regulā Nr. 966/2012 paredzētajai īpašai nepamatotu maksājumu atgūšanas procedūrai, apelācijas sūdzības iesniedzēja tiesības uz aizstāvību bija ievērotas procedūrā, kuras iznākumā tika pieņemts apstrīdētais lēmums. Pārsūdzētā sprieduma 33. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ko apelācijas sūdzības iesniedzējs neapstrīd savā apelācijas sūdzībā, ka pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas "ģenerālsekretārs, pirmkārt, uzklausīja prasītāju un, otrkārt, apspriedās ar kvestoriem".

54 Apelācijas sūdzības iesniedzējs arī vairs neapgalvo, ka Vispārējā tiesa esot sagrozījusi faktu novērtējumu pārsūdzētā sprieduma 36. punktā, jo tā – pretēji tam, ko apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvoja Vispārējās tiesas sēdē, – uzskatīja, ka kvestori nav pieņēmuši lēmumu procedūrā, kuras iznākumā tika pieņemts apstrīdētais lēmums, bet ar tiem tikai notika apspriede, un to viedoklis nav ģenerālsekretāram saistošs šī lēmuma pieņemšanas gaitā.

55 Turklāt, kā Vispārējā tiesa konstatēja pārsūdzētā sprieduma 37. punktā, un šo novērtējumu apelācijas sūdzības iesniedzējs nav apstrīdējis savā apelācijā, lai gan Parlaments ir piekritis, ka 2013. gada 27. jūnija vēstule kvestoriem netika paziņota, šī vēstule ir tikai apelācijas sūdzības iesniedzēja sniegts viņa uzklausīšanas pie ģenerālsekretāra protokols. Taču, nepastāvot nekādiem papildu elementiem, kas varētu pierādīt, kādā veidā šīs vēstules nepaziņošana kvestoriem saistībā ar apspriedi ar tiem varētu pārkāpt prasības, kas izriet no apelācijas sūdzības iesniedzēja tiesību uz aizstāvību ievērošanas un kas ir atgādinātas šī sprieduma 51. punktā, jāuzskata, ka Vispārējā tiesa pareizi ir noraidījusi apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu par viņa tiesību uz aizstāvību pārkāpumu. Tādēļ apelācijas sūdzības pirmā pamata sestā daļa ir jānoraida.

56 Ņemot vērā iepriekš minēto, pirmais pamats ir jānoraida kopumā.

*Par otro pamatu*

Lietas dalībnieku argumenti

57 Ar savu otro pamatu, apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 54. punktā apgalvojot, ka pierādīšanas pienākums par parlamentārās palīdzības piemaksas izmantošanu atbilstoši DIP noteikumiem šo piemaksu atgūšanas procesā ir apelācijas sūdzības iesniedzējam, nevis Parlamentam. Vispārējai tiesai bija jāatzīst, ka, ņemot vērā apstākļus, pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējs izpildīja nosacījumus, kas paredzēti šajos noteikumos, saistībā ar šīs piemaksas piešķiršanu tās pieprasīšanas brīdī un, otrkārt, ka, tā kā apstrīdētais lēmums tika pieņemts vairāk nekā deviņus gadus pēc apelācijas sūdzības iesniedzēja mandāta beigām, pierādīšanas pienākums esot Parlamentam.

58 Parlaments uzskata, ka šis pamats, ciktāl tas ir par nepareizu DIP noteikumu piemērošanu attiecībā uz pierādīšanas pienākumu par atbilstošu parlamentārās palīdzības piemaksas izmantošanu, nav derīgs, ņemot vērā, ka tas ir vērsts pret pārsūdzētā sprieduma lieko pamatojumu. Daļā par saprātīga termiņa principa neievērošanu saistībā ar pierādīšanas pienākumu Parlaments to uzskata par nepamatotu.

Tiesas vērtējums

59 Jākonstatē, ka otrais pamats, tā kā tas ir par Vispārējās tiesas pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā, jo tā pārsūdzētā sprieduma 54. punktā ir nospriedusi, ka "prasītājam [..] jāiesniedz pierādījumi, kas ļauj apšaubīt [apstrīdēto] lēmumu daļu, kur norādīts, ka tas nav iesniedzis nekādus elementus, kas ļautu pierādīt, ka šie deputātu palīgi veica deputāta palīga darbu DIP noteikumu 14. panta izpratnē", ir vērsts pret pārsūdzētā sprieduma pakārtoto pamatojumu. Faktiski no šī 54. punkta izriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildums par Parlamenta iespējamo pierādīšanas pienākumu pirmo reizi tika izvirzīts Vispārējā tiesā replikas stadijā un ka to Vispārējā tiesa tādēļ atzina par nepieņemamu.

60 Līdz ar to, piemērojot šī sprieduma 49. punktā atgādināto judikatūru, šis pamats ir jānoraida kā neefektīvs.

61 Turklāt, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējs arī apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot kļūdaini piekritusi pierādīšanas pienākuma par to, vai parlamentārās palīdzības piemaksas ir izmantotas atbilstoši DIP noteikumiem, pārdalīšanai par labu Parlamentam, lai gan no deputāta mandāta beigām līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanai ir pagājis ilgs laikposms, jāuzsver, ka no pirmās instances lietas materiāliem izriet, ka šādi argumenti netika norādīti Vispārējā tiesā. Līdz ar to šis arguments ir jauns un tas jānoraida kā nepieņemams, piemērojot Tiesas pastāvīgo judikatūru (spriedums, 2016. gada 8. marts, Grieķija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

62 Līdz ar to otrais pamats ir jānoraida.

*Par trešo pamatu*

Lietas dalībnieku argumenti

63 Ar savu trešo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, pirmkārt, ka tā neesot ievērojusi sacīkstes principu, jo tā nav spriedusi par Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK") 6. panta pārkāpumu, lai gan Parlamentam kā Savienības iestādei ECPAK bija saistoša.

64 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka objektivitātes principam, kāds izriet no ECPAK 6. panta, ir plašāka piemērošanas joma nekā labas pārvaldības principam, kuru Vispārējā tiesa izvēlējusies pārsūdzētajā spriedumā, lai spriestu par attiecīgo pamatu, kurš tajā norādīts prasības pieteikuma pamatošanai. Tādējādi Vispārējā tiesa esot pārkāpusi arī objektivitātes principu.

65 Parlaments galvenokārt uzskata, ka trešais pamats jānoraida kā nepieņemams, jo apelācijas sūdzības iesniedzējs tikai atkārto argumentus, kurus tas jau norādījis Vispārējā tiesā. Tātad šis pamats esot pamatots ar kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju, jo Vispārējā tiesa ir pienācīgi pamatojusi to, ka tā noraidīja pamatu par iespējamo ģenerālsekretāra objektivitātes trūkumu. Katrā ziņā ECPAK 6. pantu nevar piemērot procedūrā pie ģenerālsekretāra.

Tiesas vērtējums

66 Vispirms, runājot par Parlamenta argumentu, ka trešais pamats esot jāatzīst par nepieņemamu, jāuzsver, ka atbilstoši šī sprieduma 37. punktā atgādinātajai judikatūrai, ja viens lietas dalībnieks apstrīd Vispārējās tiesas sniegto Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu, pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna apspriest apelācijas tiesvedībā, pretējā gadījumā apelācijas procesam daļēji zustu jēga. Šis arguments ir jo vairāk atbilstošs, kad Vispārējai tiesai tiek pārmests, ka tā kļūdaini nav izskatījusi apelācijas sūdzības iesniedzēja norādīto pamatu (skat. rīkojumu, 2004. gada 22. jūnijs, *Meyer*/Komisija, C-151/03 P, nav publicēts, EU:C:2004:381, 50. punkts).

67 Savā trešajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav spriedusi par viņa argumentu saistībā ar ECPAK 6. panta pārkāpumu šajā lietā. Tātad apelācijas sūdzības trešais pamats ir pieņemams.

68 Šajā ziņā jānorāda, ka ar argumentu, ka Vispārējā tiesa neesot spriedusi par iebildumu saistībā ar ECPAK 6. pantu, patiesībā apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā, izskatot iebildumu par objektivitātes principa pārkāpumu, nav spriedusi par viņa argumentu, kurš pirmo reizi tika noformulēts replikas stadijā un atbilstoši kuram šis princips ir noteikts arī minētajā 6. pantā, kas Parlamentam kā Savienības iestādei ir saistošs.

69 Taču pastāvīgā judikatūra ir tāda, ka Vispārējās tiesas pienākums pamatot savus nolēmumus nenozīmē, ka tai sīki ir jāatbild uz katru norādīto argumentu (skat. spriedumu, 2008. gada 9. septembris, *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 91. punkts, kā arī rīkojumu, 2009. gada 29. oktobris, *Portela*/Komisija, C-85/09 P, nav publicēts, EU:C:2009:685, 31. punkts). Tādēļ pamatojums, kuru izvēlas Vispārējā tiesa, var tikt pausts arī netieši – ar nosacījumu, ka tas attiecīgajām personām ļauj uzzināt Vispārējās tiesas nolēmuma pamatojumu un Tiesai sniedz pietiekamu informāciju, lai tā varētu īstenot savu pārbaudi (skat. it īpaši spriedumus, 2008. gada 22. maijs, *Evonik Degussa*/Komisija, C-266/06 P, EU:C:2008:295, 103. punkts, un 2016. gada 8. marts, Grieķija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 38. punkts).

70 Ņemot vērā šo judikatūru, jākonstatē, ka, lai gan Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 63.–68. punktā nav tieši spriedusi par ECPAK 6. pantu, tomēr no Vispārējās tiesas izmantotā pamatojuma skaidri izriet, ka tā ir ieņēmusi nostāju par iebildumu saistībā ar objektivitātes principu, to noraidot ar pamatojumu, kas ļauj apelācijas sūdzības iesniedzējam saprast tās nolēmuma pamatojumu un Tiesai veikt savu pārbaudi. Šajā ziņā Vispārējā tiesa tostarp pārsūdzētā sprieduma 63. punktā norādīja, ka labas pārvaldības princips, kas piemērojams visām Savienības iestādēm, ietver pienākumu katrai iestādei objektīvā veidā pārbaudīt visu konkrētajā lietā atbilstošo informāciju. Turklāt minētā sprieduma 64. punktā tā norādīja, ka ģenerālsekretāram ir svinīgi jāapsola Parlamenta Prezidijā, ka tas pildīs savus pienākumus pilnīgi objektīvi un godprātīgi. Tālāk minētā sprieduma 65.–68. punktā tā pēc detalizētas pārbaudes nosprieda, ka ģenerālsekretārs nav pārkāpis šīs saistības, pieņemot apstrīdēto lēmumu. Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 63.–68. punktā Vispārējā tiesa lēma par apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildumu saistībā ar objektivitātes principa pārkāpumu.

71 Turklāt, neesot vajadzībai spriest par jautājumu, vai administratīvajā procesā saistībā ar nepamatotu maksājumu atgūšanu, kuru ir uzsācis Parlaments, ir piemērojams ECPAK 6. pants, jānorāda, ka, tā kā Parlaments tikai apgalvo, ka objektivitātes principam, kāds izriet no šīs normas, ir plašāka piemērošanas joma nekā labas pārvaldības principa kontekstā, tas tomēr nenorāda nevienu juridisku argumentu, kas ļautu apšaubīt pārsūdzētā sprieduma 63.–68. punktā norādītos Vispārējās tiesas konstatējumus.

72 Līdz ar to šis arguments ir jānoraida kā nepieņemams, piemērojot Tiesas pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru apelācijas sūdzībā precīzi jānorāda tā sprieduma apstrīdētās daļas, kura atcelšana tiek pieprasīta, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti šī lūguma atbalstam (spriedumi, 2013. gada 11. aprīlis, *Mindo*/Komisija, C-652/11 P, EU:C:2013:229, 21. punkts, kā arī 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 46. punkts).

73 Līdz ar to trešais pamats, kas iesniegts apelācijas sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzības pamatojumam, ir jānoraida.

*Par ceturto pamatu*

74 Ar savu ceturto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka, nospriežot, ka nepamatoti iekasēto summu atgūšanai nebija iestājies noilgums, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Šis pamats ir izteikts četrās daļās. Vispirms ir jāizskata šī pamata trešā daļa un šī pamata pirmā un otrā daļa ir jāskata kopā.

Par ceturtā pamata trešo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

75 Ar sava ceturtā pamata trešo daļu apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārkāpusi tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, nospriežot, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarēja ticēt, ka viņam izmaksātās parlamentārās palīdzības piemaksas summas no viņa vairs netiks atprasītas tāpēc, ka pagājis ilgs laika periods no summu izmaksas dienas līdz dienai, kad pieņemts apstrīdētais lēmums.

76 Parlaments apstrīd apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentāciju.

– Tiesas vērtējums

77 Jāatgādina, ka tiesības pamatoties uz tiesiskās paļāvības principu nozīmē, ka Savienības kompetentās iestādes ieinteresētai personai ir devušas konkrētus, beznosacījuma un saskanīgus apliecinājumus no pilnvarotiem un ticamiem avotiem (skat. spriedumus, 2006. gada 22. jūnijs, Beļģija un *Forum 187* /Komisija, C-182/03 un C-217/03, EU:C:2006:416, 147. punkts, kā arī 2011. gada 7. aprīlis, Grieķija/Komisija, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 45. punkts).

78 Šajā ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 80. punktā nosprieda, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs nav iesniedzis nevienu argumentu, kas ļautu uzskatīt, ka, ņemot vērā lietas apstākļus, tas būtu ieguvis tiesisku paļāvību par to, ka minētās summas nevar tikt atgūtas. Turklāt Vispārējā tiesa norādīja, ka tās rīcībā esošā informācija par procedūras, kas uzsākta pret apelācijas sūdzības iesniedzēju, norisi parāda, ka viņam nevar būt šādas paļāvības, un tas tā ir, kaut arī ir pagājis ilgs laikposms no to faktu norises brīža, kuru iznākumā tika pieņemts apstrīdētais lēmums.

79 Tādējādi, ņemot vērā šī sprieduma 77. punktā norādīto judikatūru, jāuzskata, ka Vispārējā tiesa pareizi ir nospriedusi, ka tikai tas vien, ka ir pagājis ilgs laikposms no šo summu izmaksāšanas dienas līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienai, pats par sevi nav pietiekami – un tā kā nav citu atbilstošu elementu –, lai apelācijas sūdzības iesniedzējam varētu rasties tiesiskā paļāvība par to, ka minētās summas vairs netiks atprasītas.

80 Līdz ar to jāuzskata, ka Vispārējā tiesa pareizi ir noraidījusi apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildumu par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa neievērošanu.

81 No tā izriet, ka ceturtā pamata trešā daļa nav pamatota.

Par ceturtā pamata pirmo un otro daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

82 Ar sava ceturtā pamata pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi Regulu Nr. 1605/2002 un Regulu Nr. 478/2007, nospriežot, ka atprasītajām summām atbilstoši apstrīdētajam lēmumam nebija iestājies noilgums, lai gan tai bija jāzina, ka 2001. gada laikā un 2002. gada sākumā izmaksātām summām noilgums iestājās 2007. gadā, piemērojot piecu gadu noilguma termiņu, kurš paredzēts Regulā Nr. 1605/2002. Runājot par summām, kuras izmaksātas 2002. gada otrajā pusē un līdz 2004. gadam, Regulas Nr. 478/2007 stāšanās spēkā, precizējot, ka piecu gadu noilguma termiņš sākas no robeždatuma, kuru paziņoja debitoram paziņojumā par parādu, nevarēja pārtraukt esošo noilgumu, jo šajā lietā noilguma perioda laikā Parlaments nekādu paziņojumu par parādu neizdeva, kurš turpinājās.

83 Ar šī ceturtā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa, noraidot viņa argumentus, saskaņā ar kuriem ar strīdīgo paziņojumu par parādu, kurš pieņemts uz Deleģētās regulas Nr. 1268/2012 pamata, nevar atsākt no jauna noilguma termiņu, kurš beidzās 2009. gadā, ir pārkāpusi atpakaļejoša spēka aizlieguma principu.

84 Parlaments apstrīd apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentāciju.

– Tiesas vērtējums

85 Ar ceturtā pamata pirmo un otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka piecu gadu noilguma termiņš Savienības parādiem pret trešajām personām, kas paredzēts strīdīgo summu samaksas dienā spēkā esošajā Savienības tiesiskajā regulējumā, un norma par šī termiņa sākuma dienu, saskaņā ar kuru tas sākas dienā, kas norādīta paziņojumā par parādu, tika pieņemts tikai 2007. gada laikā.

86 Šajā ziņā jānorāda, ka Tiesa jau ir precizējusi, ka uz Regulas Nr. 1605/2002 73.a pantu vien, kurā noteikts Savienības debitoru parādu noilguma termiņš pieci gadi, bez tā īstenošanas noteikumiem nevar lietderīgi atsaukties, lai pierādītu, ka Savienības debitoru parādam ir iestājies noilgums (skat. spriedumu, 2014. gada 13. novembris, *Nencini*/Parlaments, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 43. un 44. punkts).

87 Līdz ar to šajā 73.a pantā, kas jālasa kopā ar tā īstenošanas noteikumiem, kuri paredzēti Regulas Nr. 2342/2002 85.b pantā, ir paredzēts piecu gadu noilguma termiņš, lai Savienības struktūras varētu atgūt Savienības debitoru parādus no trešajām personām, šī termiņa sākumpunktam sākoties no nākamās dienas pēc tam, kad beidzies paziņojumā par parādu parādniekam paziņotais termiņš (skat. spriedumu, 2014. gada 13. novembris, *Nencini*/Parlaments, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 45. un 46. punkts).

88 Šī interpretācija ir spēkā arī attiecībā uz Regulas Nr. 966/2012 81. pantu un uz Deleģētās regulas Nr. 1268/2012 93. pantu, kuri ir spēkā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā, jo šīs normas būtībā atbilst attiecīgi Regulas Nr. 1605/2022 73.a pantam un Regulas Nr. 2342/2002 85.b pantam.

89 Pretēji tam, ko, šķiet, uzskata apelācijas sūdzības iesniedzējs, šajās normās nav noteikts nekāds termiņš, kurā paziņojums par parādu ir jāpaziņo parādniekam pēc attiecīgā debitora parāda rašanās dienas (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 13. novembris, *Nencini*/Parlaments, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 47. punkts). No tā izriet, ka Vispārējā tiesa pareizi uzskatīja, ka apstrīdētajā lēmumā norādītiem debitoru prasījumiem nebija iestājies noilgums un ka apstrīdētais lēmums nebija pieņemts, pārkāpjot atpakaļejoša spēka aizlieguma principu.

90 Šādos apstākļos ceturtā pamata pirmā un otrā daļa ir jānoraida kā nepamatotas.

Par ceturtā pamata ceturto daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

91 Ar sava ceturtā pamata ceturto daļu apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā esot pārkāpusi saprātīga termiņa principa piemērojamību, neņemot vērā visus atbilstošos lietas apstākļus. Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka Vispārējai tiesai, ņemot vērā aplūkoto summu lielumu, lietas zemo sarežģītības pakāpi, kā arī apelācijas sūdzības iesniedzēja priekšzīmīgo uzvedību, bija jāatzīst, ka gandrīz desmit gadi, kas ir pagājuši no apelācijas sūdzības iesniedzēja mandāta līdz brīdim, kad Parlaments pieņēmis apstrīdēto lēmumu, ir nesaprātīgi.

92 Parlaments galvenokārt uzskata, ka Vispārējai tiesai neesot bijis šajā lietā jāanalizē saprātīga termiņa neievērošana, jo šo neievērošanu prasītājs tajā nebija norādījis. Tomēr, ja būtu jāuzskata, ka Vispārējā tiesa pēc savas ierosmes ir izvirzījusi pamatu par saprātīga termiņa neievērošanu, tā būtu pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo šis pamats nav iekļaujams to pamatu kategorijā, kurus Vispārējā tiesa var izvirzīt vai tai ir jāizvirza pēc savas ierosmes. Katrā ziņā Vispārējai tiesai bija jāaicina lietas dalībnieki iesniegt savus apsvērumus šajā jautājumā. Šādos apstākļos Parlaments lūdz Tiesai aizstāt pārsūdzētā sprieduma pamatojumu.

93 Pakārtoti Parlaments uzskata, ka Vispārējā tiesa neesot pārkāpusi saprātīga termiņa principu.

– Tiesas vērtējums

94 Jānorāda, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka Savienības tiesa pēc savas ierosmes nevar pārbaudīt noilguma termiņa ievērošanu, bet uz to ir jānorāda attiecīgajam lietas dalībniekam (spriedums, 2012. gada 8. novembris, *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, C-469/11 P, EU:C:2012:705, 51. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā lietā nav strīda par to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējā tiesā ir skaidri norādījis iebildumu par Parlamenta novēlotu rīcību saistībā ar viņa parāda konstatēšanu un ka ar to tika pārkāptas Regulas Nr. 1605/2002 un Nr. 2342/2002, kurās paredzētas normas par noilgumu, ko piemēro Savienības prasījumiem pret trešajām personām.

95 Šajā kontekstā Vispārējā tiesa, kā izriet no šī sprieduma 89. punkta, ir pareizi nospriedusi, ka nevienā Savienības tiesību normā nav precizēts termiņš, kurā paziņojums par parādu, proti, akts, ar kuru Savienības iestādes konstatētais debitora parāds tiek paziņots parādniekam, būtu jāpaziņo šim pēdējam minētajam.

96 Taču no Tiesas judikatūras izriet, ka tādos apstākļos tiesiskās noteiktības prasība prasa, lai Savienības iestādes īstenotu savas pilnvaras saprātīgā termiņā (šajā ziņā skat. spriedumus, 2002. gada 24. septembris, *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, C-74/00 P un C-75/00 P, EU:C:2002:524, 139.

–141. punkts un tajos minētā judikatūra; 2013. gada 28. februāris, pārskatīšana, *Arango Jaramillo* u.c./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28. punkts, kā arī 2014. gada 13. novembris, *Nencini*/Parlaments, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 47. un 48. punkts), ko arī norādīja Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 81. punktā.

97 No tā izriet, ka, ņemot vērā, ka piemērojamajos tiesību aktos nekas nav noteikts, un ievērojot lietas apstākļus, Vispārējā tiesa pārsūdzēta sprieduma 81.–87. punktā pareizi nosprieda par apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentiem saistībā ar Parlamenta novēlotu rīcību, konstatējot parādus, kādi viņam bija pret to, tai skaitā arī no saprātīga termiņa principa aspekta.

98 Līdz ar to, nelemjot par Parlamenta iesniegto lūgumu aizstāt pamatojumu, jānoraida šī pēdējā minētā šī sprieduma 92. punktā norādītie iebildumi un jāpārbauda apelācijas sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzības ceturtā pamata ceturtās daļas, kurā viņš pārmet Vispārējai tiesai saprātīga termiņa principa piemērojamības neievērošanu, pamatotība.

99 Šajā ziņā jānorāda, ka termiņa samērīgums izvērtējams saistībā ar katras lietas attiecīgajiem apstākļiem, jo īpaši to, cik lieta ir nozīmīga ieinteresētai pusei, lietas sarežģītību un tās dažādiem procesuāliem posmiem, ko ievērojusi Savienības iestāde, kā arī lietas dalībnieku attieksmi procedūras laikā (šajā ziņā skat. spriedumus, 2004. gada 15. jūlijs, Spānija/Komisija, C-501/00, EU:C:2004:438, 53. punkts; 2011. gada 7. aprīlis, Grieķija/Komisija, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 34. punkts, kā arī 2013. gada 28. februāris, pārskatīšana, *Arango Jaramillo* u.c./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

100 Faktiski termiņa saprātīgums nevar tikt pārbaudīts, atsaucoties uz vienu precīzu, abstrakti noteiktu maksimālo robežu (spriedumi, 2011. gada 7. aprīlis, Grieķija/Komisija, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 33. punkts, kā arī 2013. gada 28. februāris, pārskatīšana, *Arango Jaramillo* u.c./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 29. un 30. punkts).

101 Runājot par šīs lietas īpašo kontekstu, Tiesa jau ir precizējusi, ka Regulas Nr. 1605/2002 73.a pantā, kurš būtībā ir tāds pats kā Regulas Nr. 966/2012 81. pants, ir paredzēts ierobežot laikā iespēju atgūt Savienības parādus no trešajām personām, lai izpildītu labas finanšu pārvaldības principu, un šajā nolūkā ieviests piecu gadu termiņš un ka Regulas Nr. 2342/2002 85.b pantā, kurš ir tāds pats kā Deleģētās regulas Nr. 1268/2012 93. panta 1. punkts, ir paredzēts, ka noilgums sākas pēc tā termiņa beigām, kurš paziņots parādniekam paziņojumā par parādu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 13. novembris, *Nencini*/Parlaments, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 45. punkts).

102 Ņemot vērā šo 73.a pantu, tika nospriests, ka, tā kā piemērojamajos tiesību aktos nekas nav noteikts attiecībā uz termiņu, kādā Savienības iestādes paziņo parādniekam paziņojumu par parādu, šis termiņš principā ir jāuzskata par nesaprātīgu, ja šis paziņojums notiek vēlāk nekā pēc pieciem gadiem, sākot no brīža, kad iestāde faktiski varēja izvirzīt savu prasījumu (skat. spriedumu, 2014. gada 13. novembris, *Nencini*/Parlaments, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 48. un 49. punkts).

103 Šajā ziņā jāuzskata, ka, ņemot vērā Regulas Nr. 966/2012 78. panta 1. un 2. punktu, kā arī Deleģētās regulas Nr. 1268/2012 81. un 82. pantu, Savienības iestāde parasti var prasīt savu parādu no dienas, kad šīs iestādes rīcībā ir attaisnojoši dokumenti, kas ļauj apzināt konkrēto parādu kā drošu, noteiktu un ar pienākušu nomaksas termiņu, vai tai varētu būt šādi attaisnojoši dokumenti, ja tā būtu rīkojusies ar prasīto rūpību.

104 Šādā kontekstā jāprecizē, ka tas, ka no dienas, kad iestāde parasti var prasīt savu parādu, līdz dienai, kad ir paziņots paziņojums par parādu, paiet ilgāks laikposms par pieciem gadiem, automātiski nevar izraisīt saprātīga termiņa principa pārkāpumu. Faktiski, ņemot vērā šī sprieduma 99. punktā atgādināto judikatūru, jāpārbauda arī tas, vai šāds ilgums ir izskaidrojums ar lietas konkrētiem apstākļiem.

105 Tādējādi 2014. gada 13. novembra sprieduma lietā *Nencini*/Parlaments (C-447/13 P, EU:C:2014:2372) 49. punktā Tiesa atsaucās uz piecu gadu laikposmu, kurš minēts šajā punktā, nevis kā uz maksimālo robežu, pēc kuras iestādes veiktais paziņojums par parādu parādniekam neatkarīgi no lietas apstākļiem būtu jāuzskata par noteikti notikušu saprātīgā laikā, bet kā uz atbalstu šī sprieduma 102. punktā norādītajai prezumpcijai, kas ir atspēkojama.

106 Tāpat šāda paziņojuma par parādu nosūtīšana īsākā termiņā nekā norādītie pieci gadi mazāk sarežģītā lietā, kura parādniekam ir nozīmīga vai kurā Savienības iestādes nav izrādījušas rūpību, it īpaši saistībā ar pamatojošo dokumentu iegūšanu, kas ļautu atzīt prasījumu par drošu, noteiktu un ar pienākušu nomaksas termiņu, varētu neatbilst samērīga termiņa principa prasībām. Šādā gadījumā parādniekam būtu jāiesniedz pierādījums par šāda termiņa, kas īsāks par pieciem gadiem, nesaprātīgumu.

107 Šajā gadījumā ar apstrīdēto lēmumu Parlaments vēlas saņemt no apelācijas sūdzības iesniedzēja papildu summas, kas tam tika samaksāta kā parlamentārās palīdzības piemaksa, atmaksu, tai pieskaitot summu, kura jau tika pieprasīta ģenerālsekretāra 2009. gada 4. marta lēmumā par lūgumu par [maksājuma] atmaksāšanu. Šis lūgums par papildu summu atlīdzināšanu tika pieņemts pēc tam, kad 2011. gada 14. oktobrī *OLAF* iesniedza savu ziņojumu, no kura izrietēja, ka neviens no trim palīgiem nepildīja deputāta palīga funkcijas. Šādos apstākļos jāuzskata, ka Parlaments šajā lietā varēja izvirzīt savu prasījumu šīs sprieduma 103. punktā precizētajā izpratnē šī ziņojuma iesniegšanas dienā. Tā kā apstrīdēto paziņojumu par parādu Parlaments izsniedza 2013. gada 5. jūlijā, termiņš, kurā tas tika paziņots apelācijas sūdzības iesniedzējam, nav uzskatāms par nesaprātīgu.

108 Līdz ar to saskaņā ar judikatūru, kas atgādināta šī sprieduma 99. punktā, Vispārējā tiesa varēja, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, nospriest, ka Parlaments, pieņemot apstrīdēto lēmumu un apstrīdēto paziņojumu par parādu, nav neizpildījis pienākumus, kas tam ir noteikti atbilstoši saprātīga termiņa principam, ņemot vērā lietas apstākļus, it īpaši tos, kas attiecas uz Savienības iestādes rīcību un rūpību tādas procedūras norisē, kuras iznākumā tika pieņemti šis lēmums un paziņojums.

109 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, ceturtā pamata ceturtā daļa, kuru apelācijas sūdzības iesniedzējs ir norādījis savas apelācijas sūdzības atbalstam, nav pamatota.

110 Līdz ar to ceturtais pamats ir jānoraida kopumā.

*Par piekto pamatu*

111 Ar savu piekto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā noraidīja viņa prasību atcelt apstrīdēto paziņojumu par parādu, lai gan tai bija jāatzīst, ka apstrīdētajā lēmumā pieprasītās summas bija noilgušas un tādēļ šis paziņojums jāatceļ.

112 Parlaments uzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja izklāstītie argumenti šī pamata ietvaros ir tikai vienkāršs Vispārējā tiesā norādīto argumentu atkārtojums. Jebkurā gadījumā tie esot jānoraida, jo apelācijas sūdzības iesniedzējs kļūdaini apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā noteikto summu atgūšanai ir iestājies noilgums.

113 Attiecībā uz piekto pamatu pietiek norādīt, ka ceturtā pamata par noilguma noteikumu un saprātīga termiņa principa pārkāpumu noraidīšana nozīmē, ka tā rezultātā un to pašu iemeslu dēļ jānoraida arī piektais pamats.

114 Tā kā neviens no apelācijas sūdzības pamatiem nav jāapmierina, tā ir jānoraida pilnībā.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

115 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

116 Atbilstoši tā paša reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.

117 Tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējam spriedums ir nelabvēlīgs un Parlaments ir prasījis piespriest viņam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, apelācijas sūdzības iesniedzējam jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

**1) apelācijas sūdzību noraidīt;**

**2) *Jean-Charles Marchiani* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]